

Zdrowie u Twych stóp

Profilaktyka zespołu stopy cukrzycowej nie może się ograniczać jedynie do pielęgnacji skóry. Bardzo ważne jest noszenie odpowiedniego obuwia i skarpet. Coraz częściej diabetykom zaleca się stosowanie wkładek do butów

Otym, dlaczego warto zainwestować w dobre wkładki oraz w jakich problemach są one szczególnie przydatne rozmawiamy z panią Hanną Suchecką, podologiem w firmie Satin.

Jak często zdarza się, że konieczne jest noszenie wkładek przez diabetyka?

H.S.: Dość często. Osobiście uważam, że każdy pacjent chorujący na cukrzycę, niezależnie od jej typu powinien nosić wkładki ortopedyczne, jeśli nie z powodu konkretnych wskazań, to profilaktycznie. Diabetycy znacznie bardziej niż osoby bez cukrzycy narażeni są na deformacje stóp, które w konsekwencji mogą doprowadzić do powstania owrzodzeń. Oczywiście

istniejących już deformacji ortopedycznych, takim jak modzele, odciski, na których mogą rozwijać się owrzodzenia, czy wkręcające paznokcie. Pomocne są również w takich dolegliwościach, jak ostroga piętowa oraz mogą zapobiec rozwinięciu się tzw. stopy Charcota lub w początkowym stadium tego schorzenia – mogą zapobiec dalszym poważnym konsekwencjom tej patologii.

Czy cukrzyca sama w sobie przyczynia się do deformacji stóp?

H.S.: Polineuropatia – jedno z powikłań cukrzycy ma ogromny wpływ na deformację stóp. To schorzenie, które powoduje stopniowo postępującą degenerację nerwów obwodowych. Do najsilniejszych uszkodzeń dochodzi na obszarze nerwów ruchowych, co z kolei prowadzi do wadliwego ustawiania stawów i uszkodzenia mięśni. W konsekwencji stopa zaczyna deformować się w każdy możliwy sposób: następuje obniżenie łuku poprzecznego, podłużnego, pojawiają się tzw. palce młoteczkowate, palce jeźdźca, haluksy. Polineuropatia prowadzi również do, wspomnianego wcześniej, schorzenia zwanego stopą Charcota.

Co kryje się pod tą nazwą?

H.S.: U niektórych chorych z neuropatią dochodzi do schorzeń układu kostnego i stawowego stopy. Nieprawidłowość ta nosi nazwę neuroosteoartropatii Charcota, od nazwiska Jean Martina Charcota, francuskiego neurologa i notabene psychiatry, który jako pierwszy opisał ten patologiczny mechanizm. Artropatia neurogenna najczęściej dotyczy stawów stępowo-śródstopnych i polega na postępującej destrukcji chrząstek stawowych i nasad kości, która prowadzi do dyslokacji powierzchni stawowych, którym towarzyszy powstawanie zwapnień w tkankach miękkich okołostawowych oraz uszkodzenie ścięgien. Powoduje to znaczne deformacje stopy. W związku z tym noszenie prawidłowo dobranych wkładek ortopedycznych jest jak najbardziej

Refundacja wkładek

Wkładki ortopedyczne dla osób z cukrzycą są refundowane dopiero wtedy, gdy doszło już do amputacji np. któregoś palca. Wtedy pacjentom przysługuje refundacja w kwocie 200 zł na wkładkę protezową. Refundacja butów możliwa jest raz na rok, wkładek raz na 2 lata, ale tylko tych przy amputacji palców.

oprócz wkładek konieczne jest odpowiednie obuwie, pielęgnacja (umiejętny pedicure, skracanie paznokci) oraz gimnastyka stóp. Jednym słowem, zdrowe stopy przy cukrzycy wymagają kompleksowego podejścia.

Co wskazuje na to, że warto pomyśleć o wkładkach? W czym mają one pomóc?

H.S.: Wkładki mają ogromne znaczenie dla kondycji stopy. Zapobiegają powstawaniu deformacji ortopedycznych, hamują bądź spowalniają rozwój już istniejących. Zapobiegają także dalszym konsekwencjom

wskazane. Niekiedy, po wyleczeniu stopy Charcota, po amputacjach, w trakcie leczenia owrzodzeń konieczne jest noszenie specjalnych butów ortopedycznych lub innych zalecanych przez lekarza odciążań.

Jak takie wkładki należy dobrać? Czy można to robić na własną rękę, kupując np. w internecie produkty polecane diabetikom, czy jednak dobór odpowiednich wkładek wymaga pomocy specjalisty?

H.S.: Moim zdaniem jedyne, na co pacjent chorujący na cukrzycę może sobie pozwolić na własną rękę w zakresie wkładek, to zakup wkładek amortyzujących, które często będą niewystarczające. Nie powinien bez konsultacji specjalisty zaopatrywać się we wkładki korygujące, choćby z tego powodu, że czasami są one dość twarde – może się okazać, że pelota wbudowana we wkładkę będzie naciskała na głowy kości śródstopia, a pacjent z zaburzeniem czucia, może się nie zorientować, że wkładka gdzieś go uraża. Jednym słowem źle dobranymi wkładkami można sobie naprawdę zrobić krzywdę. Polecam skorzystać z pomocy specjalisty, który wkładkami zajmuje się na co dzień.

Zasady doboru wkładek:

- badanie manualne
- badanie na podoskopie
- badanie komputerowe stóp

Podstawowym badaniem podologicznym jest badanie na podoskopie. Umożliwia ocenę stóp od strony podeszwy. Badanie to dostarcza wielu informacji dotyczących obciążenia stopy. Jest niebolesne i nieinwazyjne (wystarczy stanąć na płycie urządzenia).

Czy konieczność noszenia wkładek determinuje rodzaj obuwia, jaki mogą nosić diabetycy? Czy buty powinny być większe, szersze...?

H.S.: To zależy, jaki jest problem i jakich wymaga on wkładek. Warto szukać wkładek „nowej generacji”, które mają nowoczesne rozwiązania technologiczne, co pozwala na zminimalizowanie ich rozmiaru oraz wykonane są z bardzo dobrej jakości tworzywa. Niektórzy specjaliści pracują na takich materiałach, które ograniczają ich możliwości i wówczas wkładki są dość grube, duże, wymagające większego obuwia.

Jaki jest koszt i żywotność dobrych wkładek ortopedycznych?

H.S.: Koszt jest zróżnicowany, indywidualnie dopasowanie wkładek to koszt ok. 250–600 zł. Żywotność zależy od wielu czynników: materiału, z którego wykonane są wkładki, eksploatacji tych wkładek przez pacjenta. Natomiast zakłada się, że co najmniej raz na dwa lata należy takie wkładki zmienić. W przypadku osób bardzo aktywnych, uprawiających sport, warto rozważyć wymianę takich wkładek nawet raz na pół roku.